

AFKORTINGEN

µm micrometer (een micrometer is gelijk aan 10⁻⁶ meter, dit is een duizendste van een mm)
4G '4th generation' (vierde generatie van mobiele-telecommunicatiestandaarden)

ABB Agentschap Binnenlands Bestuur
AD audiobeschrijving
ADS Algemene Directie Statistiek (Statistics Belgium) van de FOD Economie
AES Adult Education Survey
AFM Autofinancieringsmarge
AGION Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
AHOVOKS Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen
AIDS Acquired Immune Deficiency Syndrome
APA Algemeen Plan van Aanleg
ASEAN Brunei, Cambodja, Filipijnen, Indonesië, Laos, Maleisië, Myanmar, Singapore, Thailand en Vietnam
ASO Algemeen Secundair Onderwijs
AT Aziatische Tijgers (Zuid-Korea, Taiwan, Singapore, Hong Kong)
ATP Administratief en Technisch Personeel
AWW Algemeen Welzijnswerk

BBC Beleids- en beheerscyclus
BBE Bruto Binnenlands Energieverbruik
bbp bruto binnenlands product
BEA Belgian Entertainment Association
BERD Business Expenditure on R&D
BIPT Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie
BISA Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse
BNI bruto nationaal inkomen
BOIC Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité
BPA Bijzonder Plan van Aanleg
BRIC Brazilië, Rusland, Indië en China
BRV Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
BSO Beroepssecundair Onderwijs
BUSO Buitengewoon secundair onderwijs
BZV biochemisch zuurstofverbruik

CAI Centrale Archeologische Inventaris
CAO Collectieve arbeidsovereenkomst
CAW centrum algemeen welzijnswerk
CBE Centrum voor Basiseducatie
CDO Centrum voor Deeltijds Onderwijs
CDV Centrum Deeltijdse Vorming
CEPIP Centre d'Épidémiologie Périnatale
CGVS Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen
CH₄ methaan
CIM Centrum voor Informatie over de Media
CIS Community Innovation Survey
CJSM Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media
CKG Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning
CLB Centrum voor Leerlingenbegeleiding

CNG Compressed natural gas
CO koolstofmonoxide
CO₂ koolzuurgas
COFOG Classification of the Functions of Government
COPD Chronic obstructive pulmonary disease
CRS Creditor-Reporting-System (OESO)
CRZ Centrale Registratie van Zorgvragen
CVO Centrum voor Volwassenenonderwijs
CZV Chemisch zuurstofverbruik
CZV chemisch zuurstofverbruik

DAB Digital Audio Broadcasting
DALY Disability Adjusted Life Year of verloren gezond levensjaar
DBFM Design, Build, Finance en Maintain
DBSO Deeltijds Beroeps Secundair Onderwijs
DGD Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire hulp
DIBISS Dienst voor bijzondere Socialezekerheidsstelsels
DMC domestic material consumption
DMW Diensten Maatschappelijk Werk van de Ziekenfondsen
DVO diensten Vlaamse overheid
DVZ Dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken
DWH AM&SB Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming

EAK Enquête naar de Arbeidskrachten
EB Eurobarometer
EC DG MOVE European Commission, Directorate-General for Mobility and Transport
ECB Europese Centrale Bank
ECOOM Expertisecentrum O&O Monitoring
EEA European Environment Agency
EK Europese kampioenschappen
EKM Erkende kredietmaatschappij
ENA Elektronisch Nieuwsarchief
EPB Energieprestatie en Binnenklimaat-regelgeving
ESR Europees Stelsel van Rekeningen
ESS European Social Survey
ETS Emission Trading Scheme
EU Europese Unie
EU+ Europese Unie, Zwitserland, Noorwegen, IJsland en Liechtenstein
EU12 Polen, Hongarije, Estland, Letland, Litouwen, Tsjechië, Slowakije, Slovenië, Cyprus, Malta, Roemenië en Bulgarije
EU13 EU12 met Kroatië.
EU15 België, Nederland, Luxemburg, Italië, Frankrijk, Duitsland, Denemarken, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Griekenland, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Zweden en Finland
EU22 EU-lidstaten die lid zijn van de OESO: België, Estland, Nederland, Luxemburg, Hongarije, Italië, Frankrijk, Duitsland, Denemarken, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Griekenland, Letland, Polen, Slovenië, Slowakije, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Tsjechische Republiek, Zweden en Finland
EU27 EU12 en EU15 samen

EU28 EU27 samen met Kroatië
Eurostat de statistische dienst van de Europese Unie
EU-SILC European Union Statistics on Income and Living Conditions
EWI Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

FADN Farm Accountancy Data Network
FAM Flexibel Aanbod voor Meerderjarigen
FAMIFED Federaal Agentschap voor de Kinderbijslag
FB Departement Financiën en Begroting
FLEGA Flemish Games Association
FOD BZ Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken
FOD MV Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
FOD SZ Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid
FOD WASO Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
FOD Federale Overheidsdienst
FOS Federatie voor Open Scoutisme
FPB Federaal Planbureau
FPD Federale Pensioendienst

GEM Global Entrepreneurship Monitor
GERD Gross Expenditure on Research & Development
GIB Gewaarborgd Inkomen voor Bejaarden
GLB Gemeenschappelijk landbouwbeleid (EU)
GOK Gelijke onderwijskansen
GON Geïntegreerd Onderwijs
GOVERD Government Expenditures on R&D
GT gigaton
GWh Gigawattuur
GWO Grote Woononderzoek

Ha hectare
HCI geharmoniseerde competitiviteitsindicator
HERD Higher Education Expenditures on R&D
HHI Herfindahl-Hirschman index
HIV Human Immunodeficiency Virus

IAB Interactive Advertising Bureau
IBO Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming
ICO Indicator Competentiegericht Ondernemen
ICT informatie- en communicatietechnologie
IGO Inkomensgarantie voor Ouderen
IGVM Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen
ILO International Labour Organization (Internationale Arbeidsorganisatie)
IMF Internationaal Monetair Fonds
INBO Instituut voor natuur- en bosonderzoek
INR Instituut voor de Nationale Rekeningen
IRCEL intergewestelijke cel voor het leefmilieu
ISB Vlaams Instituut Sportbeheer en Recreatiebeleid
ISCED International Standard Classification of Education van de UNESCO
ISCO International Standard Classification of Occupations
ISEW Index for Sustainable Economic Welfare
IT Integratietegemoetkoming
ITP Intersectorale toegangspoort
IVON Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk
IVT Inkomensvervangende Tegemoetkoming
IWEPS Institut Wallon de l'Evaluation, de la Prospective et de la Statistique
IZW Instellingen zonder winstoogmerk

JINT Jeugd Internationaal
JIP JongerenInformatiePunt
JOP JeugdOnderzoeksPlatform

KB Kanselarij en Bestuur (beleidsdomein of departement)
Kgoe kilogram olie-equivalenten
KLJ Katholieke Landelijke Jeugd
KSA Katholieke Studenten Aktie
KSO Kunstsecundair onderwijs
KSZ Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid
kVA kilovoltampère
kW kilowatt
kWh kilowattuur

LAC Lokale Adviescommissie
LEP Loonkost per eenheid Product
LFS Labour Force Survey
LMN Landbouwmonitoringsnetwerk
LPG Liquefied Petroleum Gas

MAP Mestactieplan
Mbps megabits per seconde
MDG Millennium Development Goal (Millenniumdoelstelling voor ontwikkeling)
MER milieueffectrapport
MERCOSUR Brazilië, Venezuela, Argentinië, Paraguay, Uruguay en vanaf 2016 Bolivia
MFC Multifunctionele Centra voor Minderjarigen
Mhz megahertz
MINA-plan Vlaams Milieubeleidsplan
MIRA Milieurapport Vlaanderen
MIST Mexico, Indonesië, Zuid-Korea en Turkije
MKBA Maatschappelijke kosten-batenanalyse
MMIF multimetrische macro-invertebratenindex
MOW Departement Mobiliteit en Openbare Werken
MWe+m Megawatt elektrisch en mechanisch vermogen

N stikstof
N11 Next 11 (Bangladesh, Egypte, Indonesië, Iran, Zuid-Korea, Mexico, Nigeria, Filippijnen, Pakistan, Turkije en Vietnam)
N₂O lachgas
NACE Statistische Nomenclatuur economische activiteiten in de Europese Gemeenschappen
NADO Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen
NARA Natuurrapport
NBB Nationale Bank van België
NEC Normaal Economisch Circuit
NEET Not in Employment, Education or Training (niet in werk, onderwijs of vorming)
NGO Niet-gouvernementele organisatie
NMBS Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
NO₃ nitraat
NT2 Nederlands tweede taal
NUTS Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
NVWG natuurverwevingsgebieden
NWWZ niet-werkende werkzoekenden

O&O Onderzoek en Ontwikkeling
O&V Departement Onderwijs & Vorming
OCJ Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn
ODA Official Development Assistance
OESO Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OS Olympische Spelen
OVAM Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

PAB persoonlijke-assistentiebudget
PAK polycyclische aromatische koolwaterstoffen
PAS Programmatische Aanpak Stikstofdeposities

PBV Promotie Binnenvaart Vlaanderen
PDPO Programmeringsdocument Plattelandsontwikkeling
PFK perfluorkoolwaterstof
PISA Programme for International Student Assessment
PJ petajoules (10^{15} joules)
PM₁₀ Particulate matter (stofdeeltjes) met een diameter kleiner dan 10 μm
PM_{2,5} Particulate matter (stofdeeltjes) met een diameter kleiner dan 2,5 μm
PMAH personen met een arbeidshandicap
PNP Not for profit Organisations Expenditures on R&D
POD MI Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie
POP persoonlijk ontwikkelingsplan
POT persoonlijk ontwikkelingstraject
PPS Publiek-private samenwerking
PS Paralympische Spelen

RESOC Regionaal Sociaal-Economisch Overlegcomité
Rijksregister Rijksregister van de natuurlijke personen
RMC raw material consumption
RMH Recht op Maatschappelijke Hulp
RMI Recht op Maatschappelijke Integratie
ROP Register Onbebouwde Percelen
RSV Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
RSZ Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RUP Ruimtelijk Uitvoeringsplan
RVA Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
RWZI rioolwaterzuiveringsinstallatie

SCV Sociaal-Culturele Verschuivingen Survey
SDG Sustainable Development Goal (duurzame ontwikkelingsdoelstelling)
SEE2001 Algemene sociaal-economische enquête 2001
SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SES Structure of Earnings Survey
SHM Sociale Huisvestingsmaatschappij
SMP Student Mobility for Placements (Erasmus stages)
SMS Student Mobility for Studies (Erasmus)
SNS-pas Sport-Na-School pas
SO₂ zwaveldioxide
SOI Seksueel Overdraagbare Infecties
SPE Studiecentrum voor Perinatale Epidemiologie
Sportsnack Sportief Naschools Active Kids
SSL Steunpunt Studie- en Schoolloopbanen
SVK Sociaal Verhuurkantoor
SVR Studiedienst Vlaamse Regering
SVS Stichting Vlaamse Schoolsport
SWAP SuperWijze Activiteitenpas

TBS Terbeschikkingstelling
TEA Total entrepreneurial Activity Rate
TIMSS Trends in International Mathematics and Science Study
TJ terajoule (10^{12} joules)
TOR Tempus Omnia Revelat (Onderzoeksgroep VUB)
TSO Technisch Secundair Onderwijs
TWh Terawattuur

UGent Universiteit Gent
USD US dollar, Amerikaanse dollar

VAD Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen
VAF Vlaams Audiovisueel Fonds
VAK Voltijdse arbeidskracht
VAP verbeterings- en aanpassingspremie
VAPH Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

VASO Vlaamse Aanbeveling Sportmedisch Onderzoek
VDAB Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VE Voltijds Engagement
VEA Vlaams Energieagentschap
VEN Vlaams Ecologisch Netwerk
VGC Vlaamse Gemeenschapscommissie
VGT Vlaamse gebarentaal
VHC Vlaamse Havencommissie
VIP Vlaams Informatiepunt Jeugd
VIPA Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VITO Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VK Vertrouwenscentra Kindermishandeling
VKBO Verrijkte Kruispuntbank Ondernemingen
VLIF Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
VLIR Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLM Vlaamse Landmaatschappij
VMM Vlaamse Milieumaatschappij
VMSW Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VN Verenigde Naties
VNJ Vlaams Nationaal Jeugdverbond
VOP Vlaamse Ondersteuningspremie
VPJ Verloren Potentiële Jaren
VREG Vlaamse Regulator voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
VRGT Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding
VRIND Vlaamse Regionale Indicatoren
VRM Vlaamse Regulator voor de Media
VRPH Verdrag Rechten Personen met een handicap
VSAAWSE Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie
VSF Vlaamse Sportfederatie
VSV Vroegtijdige schoolverlaters
VTE voltijdse equivalenten
VTI Vlaams Theater Instituut
VTS Vlaamse trainersschool
VVJ Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en –consulenten vzw
VVKSM Vlaams Verbond van Katholieke Scouts en Meisjesgidsen
VWF Vlaams Woningfonds
VZW Vereniging Zonder Winstoogmerk

WASO Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
WHO Wereldhandelsorganisatie
WIV Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid
WK Wereldkampioenschappen
WKK Warmtekrachtkoppeling
WMKJ Werkingen met Maatschappelijk Kwetsbare Jeugd
WSE Werk en Sociale Economie
WVG Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

YIA Youth In Action

ZAP Zelfstandig Academisch Personeel
Zeq zuurequivalenten